

Literarne prireditve v knjižnici med teorijo in prakso: analiza in načrtovanje

Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo (BINK) ter Mestna knjižnica Ljubljana (MKL)

Tatjana Pristolič, Mestna knjižnica Ljubljana

Jan Pisanski, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Posvetovanje

Ustvarimo državo bralcev

Podčetrtek, 27. – 29. september 2017

Namen ... raziskava in načrtovanje

- sodelovanje Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo (BINK) ter Mestne knjižnice Ljubljana (MKL)
- v okviru sodelovanja je bilo izvedenih več delnih raziskav o prireditvah za odrasle v MKL
- v prispevku predstavljamo rezultate, ki se nanašajo na literarne prireditve v MKL

Mestna knjižnica Ljubljana (MKL), prepoznavnost

Prireditve v knjižnici

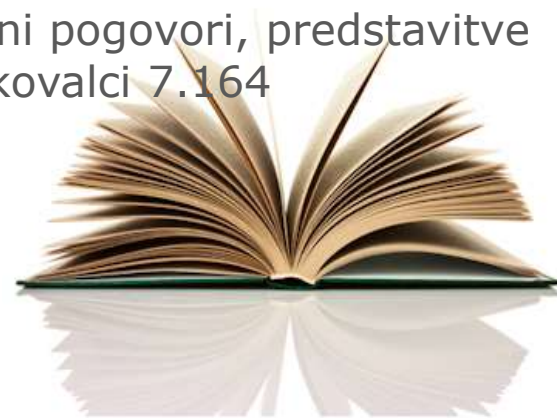
- kontekst množičnosti ponudbe
- spremembe tudi na področju knjige

- *prireditvene dejavnosti kot pomemben segment servisov in ponudbe sodobnih knjižnic, pogosto lahko tudi najbolj viden segment*
- *prepoznavnost se oblikuje s kakovostnimi prireditvami in profilirano ponudbo*
- *javna sredstva, javni interes*

Prireditve v MKL

- število članov: 67.153 odraslih članov
 - 1.456 dogodkov za odrasle je obiskalo 33.072 udeležencev
 - literarni dogodki: 420 (po področjih: literarni pogovori, predstavitve avtorjev in knjig, bralne skupine itd.), obiskovalci 7.164
- vrste prireditev v programu prireditev
 - zaradi pomena literature, branja in razvoja bralne pismenosti se bomo v nadaljevanju osredotočili predvsem na te

v knjižnici

program prireditev v knjižnici naj bi zajemal spekter prireditev za demografsko, po vsebinah in zahtevnosti različne ciljne skupine

Vprašanja, dileme

- ali je obiskovanje prireditev ustrezno glede na velik obisk knjižnic zaradi izposoje
- kakšen je delež prireditev, tudi literarnih, ki jih organiziramo na podlagi ponudbe in kakšen je delež lastnega programa
- ali smo pri izboru ponujenih prireditev selektivni in kakšni so kriteriji izbora, če so
- kako je razdelan protokol prireditev
- ali drugačna prireditvena ponudba določenih knjižnic v mreži pomeni, da je tako zelo drugačna tudi njena publika – ali pa morda ponudba prireditev ustvarja obiskovalce

Literarne prireditve

*različno razumevanje pojma kategorije
»literarna prireditve«*

- z literarnimi prireditvami knjižnice spodbujamo zavest o pomenu literature, branja in podpiramo razvoj bralne pismenosti
- na osnovi ugotovitev raziskav bomo predstavili izhodišča in smernice za oblikovanje strategije razvoja literarnih prireditvev
- izpostaviti želimo predvsem pomen aktivnejšega pristopa k izbiri in iskanju prireditvenih vsebin na tem področju

knjižnice

Literarne prireditve v knjižnici med teorijo in prakso: analiza in načrtovanje

Raziskava

Knjižnica/datum prireditve	Naslov prireditve	Izvajalec/izvajalci
Knjižnica Otona Župančiča		
07.11.2016	O Arthuru Rimbaudu	dr. Matjaž Lunaček
08.11.2016	V KOŽI besede in NOTRANJE MOČI: Romana Pogorelčnik	Carmen L. Oven
28.11.2016	Andrej Hočevar: Dvojna napaka	Urban Vovk
Knjižnica Bežigrad		
09.11.2016	Jelena Sikirić: Življenjska izbira	Stjepan Palajsa
17.11.2016	Literarni večer: Aleš Berger	Erika Marolt
Knjižnica Jožeta Mazovca		
07.11.2016	Življenjska popotovanja - Ifigenija Simonovič	Mateja Hana Hočevar
15.11.2016	Draga duša, dobrodošla na zemlji	Jerica Lebar
Knjižnica Prežihov Voranc		
15.11.2016	Vam teče jezik? - pripovedovanje zgodb	Barbara Kaiser
22.11.2016	Prvi tržaški roman in druge zgodbe	Evelina Umek
Knjižnica Šiška		
21.11.2016	Nigerijska proza 2	Petra Meterc
24.11.2016	Šiška, prva vas	Dušica Kunaver
Trubarjeva hiša literature		
3.11.2016	Evangelij bližine - Dejan Kos	Alen Širca
11.11.2016	Literatura v živo: Andrej Božič, Boris Šinigoj	Petra Koršič
14.11.2016	Knjiga o filmskem poslušanju - Mitja Reichenberg	Carmen L. Oven
18.11.2016	Na pesniškem tandemu: Novica Novakovič, Alja Adam	Petra Koršič

Literarne prireditve,
november 2016 / preglednica

Anketa MKL – november 2016

- Del raziskave uporabniške izkušnje
 - 52 od 73 proučevanih prireditev v mesecu
 - 11 od 15 literarnih prireditev
-
- Odziv: literarne prireditve 44%, vse prireditve 51%
 - Relativno majhno povprečno število udeležencev literarnih prireditev
 - Literarne prireditve: približno 13% vseh odgovorov v anketi (101 od 790)

Prevladujoče značilnosti anketirancev

- Ni razlik med obiskovalci literarnih prireditev in obiskovalci vseh prireditev
- Ženske
- Člani MKL
- Živijo v Ljubljani
- Nad 45 let
- Upokojenci in zaposleni
- Relativno dobro izobraženi
- Vsaj občasni obiskovalci prireditev (1/3 samo v svoji enoti, 1/3 v različnih, 1/3 ob zanimivi prireditvi)

Ocene zadovoljstva s prireditvijo (v %)

Ocena	1	2	3	4	5
Literarne prireditve	0	0	11	19	70
Vse prireditve	1	1	6	18	73

Ali imate občutek, da ste z obiskom današnje prireditve dobro izkoristili svoj čas? *Obkrožite oceno od 1-5.*

prireditve me je razočarala, **NE** 1 2 3 4 5 **DA**, prireditve je bila enkratna

Kakšna se vam je zdela prireditve? *Izberite poljubno število oznak (negativnih, pozitivnih ali obojih hkrati).*

zmedena	nestrokovna	prijetna	izpopolnjujoča	na nivoju
neprijetna	razvlečena	informativna	navdihujoča	sproščujoča
<u>neinformativna</u>	nezanimiva	koristna	aktualna	zabavna
pod pričakovanji	slabo pripravljena	kvalitetna	izčrpna	spodbuja razmišljanje

Kakšno se vam je zdelo vodenje prireditve in podajanje vsebine? *Izberite poljubno število oznak.*

samohvalno	nespoštljivo	nepriemerno	karizmatično	sistematično	slikovito
medlo	suhoparno	zoprno	duhovito	objektivno	primerno
površno	prodajalsko	prezahtevno	jasno	strokovno	motivacijsko

Vam je bilo na prireditvi kaj posebno všeč? _____

Vas je na prireditvi kaj zmotilo, bi lahko kaj izboljšali? _____

Kje ste izvedeli za prireditve?

- MKL mesečni napovednik, letaki preko znanca/prijatelja drugje: _____
 MKL spletna stran, e-pošta preko predavatelja (e-pošta, spletna stran, Facebook, vabilo)

Izmed naštetih izberite 3 lastnosti prireditve, ki so vam najbolj pomembne:

- priznan voditelj/strokovnjak uporabna znanja/veščine aktivno sodelovanje/ustvarjanje
 možnost druženja, pogovora prijetno vzdušje priročna lokacija
 kvalitetno podane vsebine brezplačne vsebine tematika drugo: _____

A

Povprečno število izbranih pozitivnih pridevnikov o prireditvi po posameznem tipu

Tip prireditve	Povprečno št. pozitivnih pridevnikov
Literarna prireditev	3,1
Potopis	3,6
Strokovno predavanje	3,7
Ustvarjalna delavnica	3,7
Izobraževalna delavnica	3,9
Glasba, film, gledališče	3,9

Najpomembnejše lastnosti prireditve (v %)

	Literarne prireditve	Vse prireditve
Kvalitetno podane vsebine	65	68
Prijetno vzdušje	47	36
Priznan voditelj / strokovnjak	37	38
Tematika	37	45
Uporabna znanja / veščine	29	40
Brezplačne vsebine	28	27
Priročna lokacija	26	19
Možnost druženja / pogovora	17	13
Aktivno sodelovanje / ustvarjanje	11	11

- Udeleženci literarnih prireditev se ne razlikujejo bistveno od udeležencev ostalih prireditev (demografsko in po načinu obiskovanja)
- Z obiskovano prireditvijo so zelo zadovoljni, ...
- ...vendar so uporabili v povprečju nekoliko manj pozitivnih pridevnikov (predvsem tistih, povezanih s kvaliteto in občutji) kot ostali udeleženci ankete
- Obisk literarnih prireditev je relativno nizek, v skladu s predhodnimi podatki o obiskanosti prireditev v MKL
- Raziskava ni zajela tistih, ki se (literarnih) prireditev ne udeležujejo -> naslednji korak?

Delovna skupina za oblikovanje smernic

- april 2017: sklep o imenovanju delovne skupine za prireditve za odrasle
- delovna skupina: organizatorji prireditev iz vseh območnih in samostojnih enot MKL (9 članov)
- naloge:
 - razvoj smernic in kriterijev za prireditve za odrasle
 - oblikovanje koncepta koordinacije prireditev kot dela smernic
 - usklajevanje letnih načrtov za prireditve za odrasle za knjižnice v mreži

Kriteriji za oblikovanje vsebinskih sklopov

- v nekaterih knjižnicah so že oblikovani, Knjižnica Otona Župančiča:
 - kakovost
 - umetniška vrednost
 - originalnost knjižnega dela
 - prepoznavnost avtorja v javnosti (prejemniki nagrad)
 - kakovostna dela slovenskih avtorjev in prevodov tujih del, ki jih subvencionira Ministrstvo za kulturo RS (MZK RS)
 - kakovostna knjižna dela slovenskih avtorjev, ki jih sofinancira JAK RS
 - kakovostna knjižna dela, vključena na portal Dobre knjige

Naloge in organizacija

- temeljna vprašanja:
 - kaj je dobra prireditev
 - kdaj prireditev sledi poslanstvu knjižnice
 - kakšno je optimalno število prireditev glede na velikost knjižnice

- dva splošna cilja:
 - zmanjšanje števila prireditev
 - omejitev števila prireditev s področja t. i. »mejnih vsebin« (opredelitev)

Literarne prireditve v knjižnici med teorijo in prakso: analiza in načrtovanje

festivalski dogodki, družbenoaktualne teme, projekti

Zaključek

- boljše usklajevanje v strukturi prireditev v mreži knjižnic in koordinacija (termini, lokacije, selekcija) vsebin
- profiliranje vsebin po posameznih enotah
- ob pripravi smernic je potrebno predvsem razmisliti o aktivnejšem in načrtnem oblikovanju programa literarnih prireditev

sodelovanje

ena prvih iniciativ v slovenskem prostoru, ki je združila raziskovalce s fakultete in praktike iz knjižnice